

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
„Св. св. КИРИЛ И МЕТОДИЙ” - гр. Балчик, общ. Балчик, обл. Добрич
адрес: п.код 9600 ул. „Христо Ботев” № 6
директор: инж. Кристиана Иванова –GSM: 0887589019;
e-mail: info-800059@edu.mon.bg

Утвърждавам:.....
Директор: инж. Кристиана Иванова

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

***за насърчаване и повишаване на
грамотността
на учениците***

**от ОУ „Св. св. Кирил и Методий” - гр. Балчик
учебна 2026/2027 година**

Настоящата училищна програма за насърчаване и повишаване на грамотността на учениците от ОУ „Св. св. Кирил и Методий” - гр. Балчик е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №23/01.09.2026 г. и утвърдена със заповед РД-03-39/15.09.2026 г. на Директора на ОУ „Св. св. Кирил и Методий” - гр. Балчик

Грамотността е основен фактор за личен и обществен просперитет и има решаващо значение за способността на човека да се развива като личност, както и да се учи през целия си живот. Основният метод за повишаване на грамотността е четенето, особено четенето за удоволствие, което води до по-високи постижение в училище и успешно реализиране на потенциала на учениците.

I. Въведение:

Съгласно Чл.3, ал.1 от Наредба 6 от 2016 за усвояване на българския книжовен език, официалният език в системата на предучилищното и училищното образование е българският.

Усвояване на българския книжовен език е задължително за всички деца и ученици, които се обучават в системата на предучилищното и училищното образование и се изразява в:

- овладяване и прилагане на компетентностите, определени в ДОС за общообразователна подготовка като очаквани резултати от обучението в края на отделните етапи и степени.
- овладяване и прилагане на компетентностите, определени с учебните програми по предмета – български език и литература.
- спазване на книжовните езикови норми в учебните часове по всички учебни предмети.
- спазване на книжовните езикови норми в процеса на общуване в системата на предучилищното и училищното образование от учениците, учителите, директорите и другите педагогически и непедагогически персонал.
- учителите са длъжни да преподават на книжовен български език.

II. Основни цели:

1. Повишаване на интереса и мотивацията за усъвършенстване на писмения и устен изказ на учениците.
2. Да се създаде благоприятна среда за насърчаване на четенето и повишаване грамотността на учениците.
3. Организиране и провеждане на различни инициативи на училищно ниво, свързани с популяризиране на ползите от повишаването на грамотността.

4. Стимулиране на ограмотяването чрез индивидуална работа с учениците.
5. Индивидуализация и диференциация в обучението по български език.
6. Търсене на иновативни пътища за осъвременяване на образователния процес чрез интегриране с помощта на информационните технологии.
7. Осъществяване на приемственост между началния и прогимназиалния етап на образованието.
8. Приобщаване на семейството към целите на училищното обучение.
9. Приобщаване на все по-голям брой ученици към четенето и насърчаване на тяхното активно участие в този процес.
10. Да се развиват творческите заложби на учениците.
11. Да се формира и развива естетическо отношение към заобикалящата ни среда.
12. Привличане на общественото внимание към значението на грамотността и популяризирането на четенето.

III. Задачи :

1. Провеждане на инициатива за създаване и обогатяване на класова библиотека.
2. Организиране и провеждане на Национална седмица на книгата в кампания с читалищната библиотека.
3. Партньорство с училищната и читалищната библиотека за насърчаване на четенето.
4. Популяризиране на четенето на художествена, научно-популярна и научна литература чрез използването на училищната библиотека и участието в различни извънкласни дейности, посветени на четенето.
5. Осигуряване на учениците на бърз и лесен достъп до книгите чрез библиотечния фонд.
6. Организиране на дарителски кампании сред ученици, учители и родители за обогатяване на училищния библиотечен фонд.
7. Привличане на повече ученици за участие в състезания и конкурси на училищно, общинско, областно и национално ниво.

IV. Дейности за осъществяване на основните цели:

1. Провеждане и оценяване на входящото ниво на знанията на учениците и предприемане на необходимите мерки за преодоляване на констатираните пропуски.

Срок: 02.10. 2026 г.

Отг.: преподавателите

2. Усъвършенстване методиката на обучението по предмети с цел да съдейства за развитието на мисленето на учениците.

- Поставяне диференцирани задачи за попълване на пропуските в знанията
- Организиране на специално повторение на слабо усвоените теми

Срок: постоянен

Отг.: преподавателите

3. Учителите да прилагат интерактивни методи, принципи на екипна работа и др., които създават навици за самостоятелно учене, при което учителят е консултант, а не само източник.

Срок: постоянен

Отг.: преподавателите

4. Уточняване на учениците, с които ще се работи допълнително – изоставащи и напреднали, в часовете за консултации на учителите. Работа по проект "Успех за теб".

Срок: октомври. 2026 г.

Отг.: преподавателите

5. Всички учители да полагат усилия за подобряване езиковата култура на учениците – да санкционират грешките, както в писмените, така и в устните им изяви.

Срок: постоянен

Отг.: учителите

6. Съвместна работа на учители за повишаване на грамотността на учениците.

Срок: постоянен

Отг.: учители и възпитатели

7. Споделяне на добри практики на колеги за насърчаване на четенето.

Срок: постоянен

Отг.: учителите

8. Разработване на учебни програми за ИУП по БЕЛ в прогимназиален етап, поставящи акцент върху четивната грамотност на учениците.

Срок: 11.09.2026 г.

Отг.: преподавател по БЕЛ

9. Популяризиране и използване на училищната библиотека. Работа в часовете „Занимания по интереси”.

Срок: постоянен
Отг.: Преподавател по
БЕЛ, учители - ГЦОУД

10. Мотивиране и подготовка на учениците за участие и личностна изява в олимпиади по БЕЛ в общински и областен кръг.

Срок: декември.2026 г.
Отг.: преподавател по БЕЛ

11. Популяризиране на добрите постижения на учениците чрез информационни табла и изложби, сайта на училището, както и чрез съобщения по класове.

Срок: постоянен
Отг.: преподавателите

12. Литературни прегледи по изучавани произведения-организиране на викторини, дискусии по заложените теми в учебното съдържание по БЕЛ.

Срок: постоянен
Отг.: Преподавател по
БЕЛ, началните учители

13. Четене с рисуване.

Срок: постоянен
Отг.: началните учители –II-IV клас

14. Конкурс за рисунка „Моят любим герой от приказките”

Срок: постоянен
Отг.: Началните учители –II-IV клас

15. Състезание по правопис и краснопис.

Срок: постоянен
Отг.: Началните учители –II-IV клас

16. Организиране на конкурс „Най – активен читател в училищната библиотека“

Срок: постоянен
Отг.: Преподавател по
БЕЛ, учители - ГЦОУД

17. Периодично изготвяне на презентации и табла – звукови промени, правописни и пунктуационни правила.

Срок: постоянен
Отг.: преподавател по БЕЛ,
учители - ГЦОУД

18. Литературно четене за Левски.

Срок: февруари 2027 г.
Отг.: учител по БЕЛ, начални учители

19. Организиране на тържество в първите класове под надслов “Празник на буквите”.

Срок: май. 2027 г.

Отг.: В. Коджабашева, Ст. Манчева

20. Записване на първокласниците в библиотеката на НЧ “Паисий Хилендарски”- гр. Балчик.

Срок: май. 2027 г.

Отг.: В. Коджабашева, Ст. Манчева

21. Виртуално пътешествие в света на приказките-проява , посветена на Международния ден на детската книга - 02 април

Срок: април. 2027 г.

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

22. Участие на ученици в Националния маратон на четенето

Срок: м. април. 2027 г.

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
Учители - ГЦОУД*

23. Мултимедия и четене на приказки от Андерсен – „Деца четат на деца“. (V клас четат на I клас).

Срок: април. 2027 г.

Отг.: преподавател по БЕЛ

24. “Аз обичам да чета”-инициатива , свързана с обогатяване на училищната библиотека. Всеки ученик дарява книга с послание за училището, написано от родителите или от самият ученик.

Срок: май - юни. 2027 г.

Отг.: кл. ръководители

25. Организиране на училищни инициативи за подаряване и размяна на прочетени книги

Срок: м. април. 2027 г.

Отг.: преподавател по БЕЛ

26. Диагностициране на езиковото развитие в края на първи клас.

Срок: май. 2027 г.

Отг.: В. Коджабашева, Ст. Манчева

27. Изграждане/подобряване на кът за четене в класните стаи – „Класна библиотека“.

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

28. Изразително четене на приказки и басни – начален етап.

Срок: втори учебен срок

Отг.: кл. ръководители-II-IV клас

29. Изпълнение на проектозадачи – постер/табло относно живота и творчеството на изучаван поет или писател.

Срок: постоянен.

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

30. По случай Седмицата на детската книга (1-7 юни) – състезание за най-сладкодумен разказвач на приказки; илюстрация на любима приказка

Срок: до 07.06.2027 г.

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

31. Организиране на "отворени врати" за родители в часовете по литература в VII клас.

Срок: април.2027 г.

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
Кл.ръководител-VII клас*

32. Участие на учителите в организираните обучения за преподаватели по БЕЛ.

Срок: постоянен

Отг.: преподавател по БЕЛ

33. Използване на електронни речници, справочници и електронни библиотеки за засилване на интереса към четенето и подобряването на четивната техника на учениците.

Срок: постоянен

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

34. Среща с писател на детска литература .

Срок: май.2027 г.

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

35. Предоставяне на разширена подготовка за обучение по български език във всички класове.

Срок: постоянен

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

36. Диагностициране на образователните дефицити и включване на ученици с обучителни затруднения в групи, както и мониторинг на напредъка им.

Срок: постоянен

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

37. Провеждане на интердисциплинарни състезания и олимпиади (например олимпиадата „Знам и мога“) и националните инициативи (например „Национален маратон на четенето“)

Срок: по календар

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

38. Привличане на общественото внимание към значението на грамотността и популяризиране на четенето.

- Публикуване на сайта на училището информация за осъществени инициатива;

Срок: постоянен

Отг.: П.Павлова

39. Подпомагане на родителите за усъвършенстване на техните умения да увличат и да насърчават децата си към четене и към развитие на езикови умения.

- Подпомагане реализирането на училищни програми за създаване на култура на четене за удоволствие в семейството;
- Реализиране на училищни програми за осигуряване на библиотечно обслужване;
- Формиране на култура за четене на разнообразни книги за удоволствие.
- Осигуряване на лесен достъп до книги и до други четива;
- Организиране на срещи с автори за представяне на книги и други;
- Популяризиране на достъпа до книги и други четива;
- Посещение на библиотеката от новоприетите ученици за запознаване с библиотечния фонд, свързаността му с учебното съдържание по литература и останалите учебни предмети;
- Формиране на култура за четене на разнообразни книги за удоволствие.
- Провеждане на дарителски кампании за обогатяване на училищна библиотека, за създаване на библиотека в класните стаи;
- Създаване на информационен кът във фойето с препоръчителна литература - задължителна и свободна, линкове за електронни библиотеки и примери за ученическо творчество;
- Популяризиране на достъпа до книги и други четива;
- Представяне на прочетена книга на ниво клас- «Да ти разкажа за ...» (вътрешен проект).

Срок: постоянен

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

40. Преодоляване на неравнопоставеността при учениците, на които българския език не е майчин:

- Осигуряване на допълнително обучение по български език и по други учебни предмети за учениците, за които българският език не е семеен език;
- Провеждане на допълнително обучение на ученици, за които българският език не е семеен език;
- Консултации по български език за ученици, чийто език не е майчин и изпитват затруднения с четивната и писмената грамотност;
- Провеждане на информационни кампании сред родители и обществеността за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция на децата от етническите малцинства.

Срок: постоянен

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

41. Преодоляване на дигиталната пропаст.

- Иновативни методи и практики за интегриране на ИКТ в учебния процес;
- Приложение в практиката на учители на иновативни методи за интегриране на ИТ в учебния процес;

Срок: постоянен

*Отг.: преподавател по БЕЛ,
начални учители*

V. Очаквани резултати:

1. Повишаване на грамотността на учениците в края на учебната 2026/2027 година.
2. Привличане на общественото мнение към необходимостта от повишаване на грамотността.
3. Повишаване на мотивацията на учениците да четат художествена и научна литература.
4. Осъвременяване на училищния библиотечен фонд.
5. Повишаване на равнището на грамотност и на езиковите умения.
6. Утвърждаване в процеса на обучението на работещи учебни програми, поставящи акцент върху четивната грамотност у учениците.
7. Откриване на талантливите деца с интереси в областта на четенето и съвременните ключови компетентности.

Изготвил:.....

/преподавател по БЕЛ – Пачко Парушев /